

ת"פ 50871/01/17 - מדינת ישראל נגד מוחמד עווידה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50871-01-17 מדינת ישראל נ' עווידה

בפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל ע"י תביעות ירושלים

המאשימה

נגד

מוחמד עווידה ע"י ב"כ עו"ד בדריה עותמאן

הנאשם

גזר דין

האישום

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות ובעובדות המנויות בכתב האישום המתוקן, בכך שבלייל ה-13.1.2017 גנב בצוותא עם אחרים רכב מסוג "פיז'ו" (להלן - **הפיז'ו**). באותן נסיבות הוא חבר לבחורים בשם סאמי עווידה, עלא' סמארה (להלן - **עלא'**) ורמי אבו עיד, והארבעה החליטו לנסוע למרכז הארץ במטרה לגנוב רכב, זאת עשו באמצעות רכב מסוג סקודה (להלן - **הסקודה**). הארבעה ניסו מזלם בראשון לציון, ומשלא איתרו רכב פוטנציאלי, נסעו לתל-אביב. משמצאו את הפיז'ו, יצא אחד האחרים, פרץ אותו והניע אותו באמצעות הכנסת מספריים למתנע. או-אז יצא עלא' מהסקודה, נכס לפיז'ו ונהג עליו לכיוון ירושלים, בעוד הנאשם והשניים האחרים נוסעים לפניו בסקודה ומובילים אותו בדרך. במהלך הנסיעה שוחח סאמי עם עלא' בטלפון תוך שהוא מדריכו כיצד לנסוע, ומזהיר אותו מפני שוטרים ומוודא כי מצליח להעביר את הפיז'ו ליעדו. בשלב מסוים, עוכב הנאשם יחד עם אחרים ע"י שוטרים. עלא' אף עוכב ע"י השוטרים ברכב הפיז'ו בדרך, ובמהלך שלב זה, עדכן עלא' את סאמי בדבר, והציע לו לרדת מהרכב ולברוח. בנסיבות אלו, הנאשם הואשם בעבירות של גניבת רכב בצוותא, לפי סעיף 413ב(א) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**).

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית, והוזמנו בעניינו של המשיב תסקיר וחוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות.

התסקיר

מהתסקיר עולה, כי מדובר בנאשם כבן 24, נשוי ואב לילד בן 5. הנאשם ללא רישום פלילי, אשר שוחרר במסגרת תיק זה בתנאים מגבילים אותם לא הפר. שירות המבחן עמד על מאפייני משפחתו של הנאשם. הנאשם סיים 12 לימוד עם תעודת בגרות. לאחר סיום לימודיו, החל לעבוד לצרכי פרנסת משפחתו. לדברי הנאשם, עד למעורבות בתיק זה, עבד עם קבלן בעבודות אינסטלציה, אך עם מעצרו נמנע ממנו המשך העסקתו. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן כי נרשם

עמוד 1

ללימודי חינוך, זאת על מנת שיהיה לו מקצוע. בנוסף, לאחרונה הגיש בקשה לקבלת רישיון נהיגה לרכב ציבורי, אך טרם עבד בתחום זה. אשר למעשיו, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה. הוא תיאר בפני שירות המבחן כי חבריו ביקשו ממנו שיסיע אותם לתל אביב, ולא ידע כי הם מתכננים לגנוב את הרכב, אלא בשלב מאוחר, עת היה מאוחר מדי. הוא הבין שהיה צריך להפסיק את המעשים. שירות המבחן התרשם כי האירוע אינו מאפיין את אורחות חייו של הנאשם ואת התנהלותו השגרתית. שירות המבחן סבר כי בשל גילו הצעיר של הנאשם והאופק התעסוקתי שלו, הרשעה בדין תפגע בעתידו התעסוקתי, על אף שכיום לא ניתן להצביע על נזק קונקרטי, ולכן המליץ על אי הרשעה והטלת של"צ בהיקף של 220 שעות.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות

הנאשם התייצב אצל הממונה, אשר מצא אותו מתאים וכשיר לביצוע עבודות שירות בבית אבות "בית באייר" בירושלים החל מיום 16.2.2020.

טיעוני הצדדים לעונש

מחד, המאשימה טוענת כי יש להטיל על הנאשם עונש מוחשי של מאסר של 8 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות, וזאת בשל החומרה שבמעשים, ולנוכח ענישה נהגת, כאשר טענה למתחם בין 8 ל-20 חודשי מאסר בפועל.

מאידך, הסניגורית הדגישה את נסיבותיו האישיות של הנאשם וכן את האמור בתסקיר, וביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתו בדין, שכן הרשעתו תגרום לפגיעה קונקרטית בעבודתו. עוד נטען כי יש להבחין בין חלקו בביצוע העבירה לבין חלקם של האחרים, שכן חלקם של האחרים היה מהותי יותר.

קביעת מתחם הענישה

מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - העבירות אותן עבר הנאשם פוגעות בערך המוגן של רכושו של הציבור וקניינו. פגיעה זו מלווה לא אחת בנזק ישיר ועקיף הכרוך בעגמת נפש, טרחה מיותרת והוצאות שאינן מושבות בהכרח לבעלי הרכוש. בנוסף, עבירת גניבת הרכב הוכרה כ"מכת מדינה".

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: מדובר בעבירה שבוצעה בצוותא ותוך תכנון מוקדם; הנאשם אמנם לא נהג ברכב הגנוב, אך נטל חלק בכך שישב יחד עם האחרים בסקודה ונסעו לפני הרכב הגנוב; לולא נתפס הרכב, הנזק היה גדול בהרבה הן לבעליו והן לציבור; הנאשם, כאדם שלא היה מעורב מעולם בפלילים, יכול היה להימנע מן העבירה לו הפעיל שיקול דעת סביר.

מדיניות הענישה הנוהגת - בחינת רמת הענישה הנוהגת בפסיקה מלמדת כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים שביצעו עבירות דומות עונשים הכוללים רכיב של מאסר בפועל לתקופות בינוניות, לצד רכיבי ענישה נלווים. ראו למשל רע"פ 1123/18 **דבארי נ' מדינת ישראל** (14.3.2018); רע"פ 1052/17 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (12.3.2017); רע"פ 7577/17 **נסראללה נ' מדינת ישראל** (24.12.2017); רע"פ 2011/10 **בדרן נ' מדינת ישראל** (12.4.2010); רע"פ 56501-01-13 **בורקאן נ' מדינת ישראל** (1.10.2013); רע"פ 24297-10-09 **מדינת ישראל נ' אבו רקייק** (13.1.2010) הורשע הנאשם בעבירות של התפרצות לבניין, גניבה, גניבת רכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובית המשפט המחוזי גזר עליו 5 חודשי מאסר בפועל; בת"פ 55-07-09 **מדינת ישראל נ' שיך עיסא** (17.3.2011), הורשע נאשם בעבירה של גניבת רכב בצוותא חדא, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוחנדון לשישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; בת"פ 2217-05-11 **מדינת ישראל נ' אבו כשכ** (31.5.2012) הורשע נאשם בעבירות של גניבה מרכב בצוותא חדא ופריצה לרכב בצוותא חדא בכוונה ונדון לשישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

מתחם הענישה - ב"כ המאשימה טען טיעונים סדורים ומנומקים באשר לקביעת מתחמי הענישה בכלל וקביעת מתחמי הענישה בנסיבותינו ובנסיבות תיקו של עלאא' שאת דינו גזרתי בת"פ 43771-01-17 ביום 21.1.2018 - נהג הרכב הגנוב. לאחר ששבתי ועיינתי בפסיקה הנוהגת וכן בקביעותי הקודמות, יש מקום לאמץ את גישת המאשימה בעניין זה בכל הנוגע לקביעת המתחם. לפיכך, בנסיבות ביצוע העבירה כפי שעמדתי עליהן, מתחם הענישה צריך לעמוד בין 8 חודשים ל - 20 חודשים מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: הנאשם צעיר ללא רישום פלילי; הנאשם הודה במיוחס לו וחסך זמן שיפוטי; הנאשם שמר על תנאי השחרור לאורך חודשים ארוכים; הנאשם נשוי ואב לילד בן 5, נרשם ללימודי חינוך ומבקש להיות נהג ציבורי.

אי הרשעה - בידוע, שעה שנמצא כי נאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו, יש להרשיעו. זהו הכלל. אי-הרשעה הוא היוצא מן הכלל. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מ"י** (מיום 21.8.1997) קבע בית המשפט העליון כי אי-הרשעה תיתכן בהינתן שני תנאים מצטברים: הראשון, כאשר טיב העבירה מאפשר אי-הרשעה מבחינת שיקולי הענישה ליחיד ולרבים; השני, כאשר הנזק העלול להיגרם לנאשם מעצם הרשעתו הוא קונקרטי ובלתי מידתי בנסיבות העניין. ראו בהקשר זה גם את רע"פ 5985/13 **אבן נ' מ"י** (מיום 2.4.2014) בפסקאות 6 ו-7. בנסיבות העניין הנאשם אינו עומד בתנאים המפורטים ולכן לא ניתן להימנע מהרשעתו. לטעמי, טיב העבירה בנסיבותיה (ביצוע בצוותא תוך תכנון והיותה "מכת מדינה") אינו מאפשר הימנעות מהרשעה, וממילא לא הוכח נזק קונקרטי כתוצאה ממנה. לכן אין מקום לבטל את ההרשעה.

המיקום במתחם - אלמלא שיקולים שאעמוד עליהם להלן, ניתן היה למקם את הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולגזור עליו שמונה חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות, אולם אני סבור כי בנסיבות העניין יש לחרוג ממתחם הענישה שקבעתי מטעמי שיקום.

סעיף 40ד' לחוק העונשין קובע כי ניתן לחרוג לקולא מן המתחם כאשר נאשם השתקם או כאשר יש סיכוי סביר לכך שישתקם. בענייננו, מדובר בנאשם צעיר, ללא עבר פלילי, אשר גדל במשפחה נורמטיבית. הנאשם נשוי ולו ילד בן 5

שנים. הנאשם נרשם ללימודי חינוך ולו אופק תעסוקתי יציב. בדיון שלפניי הנאשם הביע חרטה על מעשיו והתרשמתי מחרטה כנה. כל אלו מעידים על סיכוי סביר לכך שהנאשם ינהל אורח חיים נורמטיבי ומכאן סיכוי סביר לשיקום חייו. מעבר לכך, תוצאה זו מתבקשת לנוכח עיקרון אחידות הענישה בהשוואה לעניינו של עלאא', כאשר תפקידו של עלאא' היה רב מזה של הנאשם, וכאשר המאשימה לא ערערה על גזר דינו של האחרון.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 4 חודשי מאסר, אשר ירוצו בעבודות שירות, החל מיום 16.2.2020 בשעה 08:00 (מועד בו עליו להתייצב אצל הממונה בבאר שבע לצורך קליטה), אשר ירוצו בבית אבות "בית באייר" בירושלים, וזאת על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות. מובהר בזה כי הפרת הוראות הממונה ואי עמידה בכללים הנוגעים לריצוי עבודות השירות עלולים להביא להפקעת העבודות ולהמרת העונש בעונש מאסר של ממש. מתקופת המאסר בעבודות שירות יש לנכות את ימי מעצרו בפועל, 19.1.2017 - 24.1.2017 - בכל מקרה של ספק, רישום שב"ס יכריע.
- ב. 8 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירה כלפי רכב למעט היזק בזדון לרכב וזאת בתוך שנתיים מהיום;
- ג. קנס בסך 5,000 ₪, אשר ישולם החל מיום 1.2.2020 או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים בכל ראשון בחודש החל מהמועד שקבעתי. לא ישולם תשלום במועד או לא ישולם כלל, יעמוד הקנס לפירעון מיידי.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ז כסלו תש"פ, 25 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.